

Мана орн-нутгт кен чигн кун, шунмга саянар кюлмш кехдл, тер кун ик кундга, тоомсрта нер эдлнэ. Даянд зюргтэгъяр орлцхла чигн, селанэ эдл-аху болн фабрик, заводин кюлмш саянар кунцав чигн—иим улс ачлгдна.

1941 джил. Советин орн-нутгур Гитлер да босгъхд Манджин Даагън эвранны дурар чергт морлда. Чидмг-чириг, баахн наста, шулу-шудрмг загъсч йовсн Даагън, нань чигн хальмг кювудла хамдан Ленинградск фронтд ирдэ, Ленинград харслгвнд орлцв. Ленинан нерта балгъ-сиг пусан, аман арвльго харсч санан—Даагъна зурк эдлнэ. 1942 джил Ленинградск фронтин даячир немшириг тулдж зогссн газраснэ кюблж гаргъв. Тер даянд, зюргтэ ке-вар ноолдсннэ Даагънин турун „За отвагу“ гидг медалар ачлна.

Дан чилв. Мана орн-нутгин куч-кюлсчир диилврин байр кев. Дан тюгссн, орн-нутг тювкндж, даяна кюлд эвдрсн эдл-аху хару босгъх—эркч тюр болв.

Советин орн-нутгин газрт дорвн джилд нер уга дан болсн учрар, олн-амтна гер-мал ик эвдрлгвнлэ харгъла. Цергас суллад хярдж йовхла, тюр хаалгъин станц деер эвдркэ заводмуд, хамхрха гермуд узгдв. Эн тоотиг узчкэд, чидл-чимган хармнлго, ханцан шамлдж нигдж икар

эвдрсн эдл-аху шулугъар босхдж авхиг Даагън дотран ухалдж тоолв.

Даагън герурн хярдж ирдэ, Алтайск крайд, Чисгунск совхозл таранэ кюлмшт саянар кюдлэд, совхоздан темдгладж нернь юдлан гарв.

Кесн кюлмшнэ дигтэ, кинан болсн учрар Даагънин юбдлулдж бригадир тавб. 1953 джилд эмнг газр хагълх, буудэ эльгар гаргълх ик чинртэ тюр болв.

Коммуна партин дуудврар тавн зун мингън комсомольчир эмнг газр хагълхд Казахстан, Алтай, Красноярск крайар, Новосибирск, Омск, нань чигн областсар гарч ирв. Иим олн комсомольчир орн-нутган буудан эдл-аху бсдж-юрдгюлхл шунлгта ке-вар орлцхав. Эн тюрин чинриг Даагън ухандан товчлдж, бригадин кюлмшан улм ясрулч сана зүв.

Эн чинртэ кюлмш кунцахл, совхозин кюлмшчирин хургт, Даагън бригадин нерн деерас 23 центнер буудэ гектар болгънас авх даалгъвр-авб.

Даагън хургас хярдж ирдэ, бригадарн авсн даалгъврэн кюлмшчиртан даяалгъдж келв.—Зювтэ, зювтэ, бригадин нерн деерас чини авсн даалгъвр бидн кунцаквдн,—гидж цугъар нег дуугъар келчкэ в.

Эмнг газр хагълх баарнур, чинринэ ахлудж, селанэ эдла-хун техник йовулв. Тер учрар, шин трактормуд болн комбайнмуд Даагъна бригадт

бас немгдв. Партин дуудврар ирсн комсомольчир Даагъна бригадт ордж, таранэ кюлмшт донгъан югв. Эднэ донгъ-дамджгар Даагъна бригад таранэ зурагъан 200 гектар газр давулдж хагълад, буудэ тарв.

Мандлсн тюрг нарн тарсн тарэг герларн теткв. Эн нарна чидл кюрстэ хар газр энгдэн кюкрв.

—Эн джилин ургъч сан, мана кесн кюлмш му биш, куч-кюлсн урх зюв уга,—гидж Даагъна бригадин улс хоорндан куундв.

Июль сарин чилгчяр бригадир гурвн комбайн дахулад тарэ эклдж хадв. Газр газртнэ комбайнмудиг орулчкад, бийнэ негн деерн гарч суав. Даагън юмннэ комбайн залдгиг медлг учрар, юбран суусн багъ наста комбайнерт сүвселвг югв.

Гурвн комбайн юдр сю гилго кюдлэд, ахр цагин эргцд 700 гектар таранэс буудэ хурасн дееран, Даагъна бригадт тавн зун гектар шакрин свекл хурав. Бригадин ургъчиг дундиняр халэхлэ хорн тавагад центнер болдж гарв.

Эн ик узмджтэ кюлмш кесн бригадир Даагънин Тюрскнэ „Трудовое Красное Знамя“ ордэнэр ачлв.

Хальмгин урн—Манджин Даагън юдлэ цагт эврэ тюрскн газртан ик шунмга кюлджанэ.